

Talmud

2.opetus J.Melamed 7.12.2012

Kun puhumme juutalaisesta kirjallisuudesta, on olemassa kaksi jakoa. Ensimmäinen osa koskee juutalaista ajallista, kronologista puolta. Ja toinen osa juutalaisten kirjallisuutta sisältää maantieteellisen tietoisuuden.

Ensimmäisen sukupolven Juutalaisia viisaita, jotka tutkivat Tooraa, nimitettiin toisen Tempelin hajottamisen jälkeen nimellä Tanaim. Ja nämä viisaat ovat koonneet Mishnan tekstiä. Ja he kokosivat myös muutamia Midrashin kokoelmia. Ja neljännen vuosisadan lopulla tämä ensimmäinen kokoelma oli koottu.

Juutalaisten viisaiden toinen vaihe ovat viisaat jotka ovat koonneet Talmudin tekstiä. Heitä nimitetään nimellä Amoraim.

Tanaim eli ensimmäiset viisaat, se tarkoittaa: opettajat. Ja taas juutalaisten viisaiden toinen sukupolvi joita nimitetään nimellä Amoraim, niin sana Amoraim tarkoittaa kertojaa, joka kertoo asiasta. Ja Talmudin jälkeen juutalaisten viisaiden nimet tulivat esiin nimellä Gaonim, joka tarkoittaa hyvin koulutettuja. Myöhemmin kirjoitettuja tekstejä emme nyt käsittele.

Nyt me katsomme sitä puolta, joka koskee ajallista, kronologista osaa juutalaisten kirjallisuudesta. Ja käsittelemme myös toista osaa juutalaisten kirjallisuudesta joka koskee maantieteellistä puolta.

On olemassa kaksi keskipistettä, missä on juutalainen opetus tai juutalainen näkökulma. Ne ovat Israel ja Babylon. Babylonin juutalainen seurakunta oli hyvin rikas ja kukoistava. Ja Israel ja Israelin seurakunta eli Babylonin rahallisista uhrauksista. Ja sen takia Babylonissa syntyvä opetus oli enemmän käytössä juutalaisuudessa. Jerusalemin Talmud ei ollut suosittu. Ja se ei myöskään säilynyt ajan kanssa kokonaisuudessaan. Babylonin opetukset ja seurakunta taas oli hyvin vahva ja heidän opetuksensa oli etusijalla. Ja se tuotiin niin kuin väkisin esille, koska heillä taloudellinen tilanne oli parempi. Babylonin Talmudissa on myös säilynyt enemmän ja kauemman aikaa kaikkia kirjoitettuja kertomuksia ja tapahtumia kuin Jerusalemin Talmudissa.

Ja tänä päivänä Jerusalemin Talmud on hyvin pieni kirja; noin 300 sivua. Babylonin Talmud taas sisältää yli 2000 sivua.

Meillä on tässä tämän opetuksen keskipisteenä Jerusalemin Talmud, ja käytämme sitä enemmän kuin Babylonin Talmudia. Jerusalemin Talmudin kertomuksia ja juutalaisia traditioita heijastui ehkä enemmän Israelin kulttuuriin silloin kun Jeshua eli. Jerusalemin Talmud kertoo paljon tarinoita. Kertomuksia jotka paljastavat nimenomaan Jeshuan elinaikana eläneitä juutalaisia. Ja sen kautta meillä on mahdollisuus tulla sisälle ja nähdä Jeshuan elämää Talmudin kertomuksien kautta. Ja monia uuden Testamentin sankareita voi nähdä Talmudin kertomuksissa. Ja sen takia meidän on hyvä käydä läpi näitä Talmudin kertomuksia, että me pääsemme lähemmäs Jeshuan elämää hänen aikanaan, kun hän eli. Ja meidän on parempi ymmärtää häntä.

Katsomme kahta Jerusalemin Talmudin ryhmätekstiä. Ja midrashin tekstiä Israelin maasta. Erotus Jerusalemin ja Babylonin Talmudissa on siinä, että Jerusalemin Talmudissa on kirjoitettu suoraan tekstiä, kertomuksia. Jerusalemin Talmudissa ei ole ristiriitaa tekstiä tai eri ihmisten väitteitä. Siinä on vain suorat tekstit. Babylonin Talmudissa me taas näemme erilaisten ihmisten erilaisia näkökulmia, heidän ristiriitojaan ja tulkintojaan ja väitteitään. Jerusalemin Talmud taas on hyvin yksinkertainen ja yksiselitteinen.

Me emme käsittele ajankohtaisesti sitä Talmudin osaa missä käsitellään vain lakia. Vaan me keskitymme niihin Talmudin osiin, missä on enemmän kertomuksia ja tarinoita. Ja Jerusalemin Talmud on nimenomaan täynnä näitä kertomuksia. Ja me koskemme niihin Midrashin teksteihin jotka avaavat meille enemmän Jeshuan aikana eläneitä juutalaisia.

Me voimme rinnastaa ja katsoa miten Talmudissa tulkitaan juutalaisia tekstiä ja katsomme ihmissuhteita Talmudin kautta. Katsomme miten juutalaiset viisaat suhtautuvat toisiinsa ja itseensä.

Meidän päämäärämme tässä tutkimustyössä on se, että saamme selville, että Jeshua oli oma poikansa oman sukupolven aikana. Ja juutalaiset viisaat suhtautuivat häneen samalla tavalla kuin muihinkin viisaisiin. Eikä Jeshua ja hänen opetuksensa ollut vieras, eivätkä juutalaiset viisaat olleet vieraita hänelle.

Ja pyrin palauttamaan Jeshuan hänen sukupolvensa aikana. Ja pyrimme näkemään hänen opetuksensa. Eikä meillä ole tarkoituksena rinnastaa, tai laittaa vastakkain Talmudia ja Uutta Testamenttia. Meillä on päinvastoin päämääränä laajentaa ja päästä syvemmälle Uuden Testamentin tekstiin Talmudin ja juutalaisen kirjallisuuden kautta. Ja tutkimuksemme aikana voimme nähdä, miten lähellä Uuden Testamentin teksti on Talmudin kanssa. Jos me löydämme tämän yhtenäisyyden näiden kahden kirjallisuuden välillä, silloin me voimme sanoa, että meidän päämäärämme on saavutettu. Jos me pystymme katsomaan Uuden Testamentin tekstiä Talmudin kautta, ja jos me pystymme näkemään Uuden Testamentin elävien henkilöiden kautta, jotka eivät olleet täydellisiä, eivätkä he olleet pahoja, niin silloin meiltä häviää mustavalkoinen näkemys, ja meidän käsityksemme laajenee monista henkilöistä jotka ovat uudessa Testamentissa.

Meillä on ollut tapana jakaa Uuden Testamentin kirjoja ja Uuden Testamentin henkilöitä kahteen leiriin, on hyviä ja huonoja. Mutta Uuden Testamentin kirjoittajat eivät koskaan asettaneet päämääräksi jakaa mustavalkoisesti ihmisiä tai tilanteita. Ja jos me haluamme nähdä sen syvyyden, meidän pitää katsoa juutalaisten näkökulmasta.

Vähän aikaa sitten keskustelin kristityn pastorin kanssa. Ja hän sanoi, ettei hän halua, että hänen lapsensa olisivat samassa tilanteessa kuin ne lapset, jotka tulivat Jeshuan luokse. Uudessa Testamentissa on se kertomus missä nuori mies tuli Jeshuan luokse, ja kysyi häneltä että mitä minun tulee tehdä, että minusta tulee täydellinen. Ja pastorin näkökulma tästä ihmisestä oli mustamaalattu. Hän näki hänet pahana ihmisenä. Ja minä kysyin tältä pastorilta että mitä pahaa tämä nuori mies oli kysynyt Jeshualta? Ei hän kysynyt häneltä, että mitä minun pitää tehdä, että minä rikastuisin. Vaan hän esitti hänelle hyvän kysymyksen, että mitä hyvää minun pitää tehdä, jotta minä pääsen Jumalan valtakuntaan. Ja pastori sanoi, että tämä nuori mies ei ollut valmis luovuttamaan omaa omaisuuttaan. Ja minä sanoin hänelle, että sinulla on myös iso talo. Etkä sinä myy sitä ja jaa köyhille ihmisille. Ja hän oli hyvin surullinen. Ja sen jälkeen tämä pastori vastasi minulle, että ehkä minä haluaisin, että minun poikani olisi samanlainen kuin tämä nuori mies, joka tuli Jeshuan tykö kysymään. No, minkä takia tämä nuori mies joka tuli Jeshuan luokse, ei ollut minulle paha mies? Koska Talmud kertoo meille sen, että jos ihminen tulee opettajan luokse, ja kysyy opettajalta, mitä minun pitää tehdä, niin se on Jumalalle hyvä. Tämän Talmudin mukaan tällainen ihminen on hyvä opiskelija. Vaikka hän ei

pysty tekemään tätä hyvää. Koska itse Kaikkivaltias Jumala on täydellinen, ja Hän haluaa, että me olemme pyrkimässä täydellisyyteen. Jos ihminen etsii jotain itseään varten, se on huono ihminen. Koska silloin meissä elää se paha alku, joka ei koskaan tyydy mihinkään.

Minun näkökulmani on se, että tämä ihminen lähti Jeshuan luota pois, ja hänelle oli asetettu suuri tehtävä, kotiläksy. Näin jos me katsomme tätä tilannetta Talmudin näkökulmasta. Mutta valitettavasti monelle pastorille tämä Raamatunpaikka merkitsee, että tämä ihminen on huono ihminen. En millään tavalla halua vaikuttaa kuulijaan, että he ottavat minun näkökulmani. Mutta minun päämääräni on antaa rinnakkaista näkökulmaa, millä tavalla voi tämän kautta nähdä nämä Raamatunpaikat eri tavalla. Ja että meillä olisi työkalut tulkintaan ja selityksiin Raamatunpaikoista. Ja sen takia meillä olisi tarkoitus tutkia tätä kirjallisuutta, ja juutalaisia tekstejä. Ja tutkimisen aikana meille voi syntyä monia tuntemattomia käsitteitä, ja minun tarkoitukseni on selittää niitä. Ja minä aina palaan niihin ja yritän tulkita ja selittää. Eikä tarvitse ennakoida ja pelätä juutalaisia sanoja. Eikä tarvitse pelätä ajatusta että me, tai minä, tai te tulkitsette Talmudia. Nyt meillä on tarkoitus tutkia Uutta Testamenttia. Ja meille auttaa Uuden Testamentin tulkinnassa esimerkiksi se, jos me opettelemme Kreikan kielen. Tai voimme opetella historiaa. Talmudin opetuksessa taas me opetamme juutalaisuutta. Juutalaista kulttuuria, että pääsemme näkemään Uuden Testamentin. Ja tällä ajatuksella me aloitamme opetussarjaa.